

jo, som den højtærede Minister selv nævnte, finde Sted, naar Sønderjylland kommer ind under den almindelige Kirkeordning sammen med det øvrige Land, og jeg vil haabe, at der da bliver helt andre Forhold end dem, vi har i Øjeblikket, paa det kirkelige Omraade.

Jeg skal da indskrænke mig til at takke den højtærede Kirkeminister for hans Tilsagn om at ville bestræbe sig for, at Afstemningerne om, hvorvidt der skal være Præstevalg eller ikke, i de Menigheder, hvor en saadan Afstemning er paakrævet, kan finde Sted før den 15. December, saa vidt det er muligt. Jeg føler mig forvisset om, at den højtærede Minister vil gøre, hvad han formaar, for at denne Frist kan blive overholdt, og jeg skal paa Baggrund af dette mit Syn paa Principperne, som jeg mener ikke kan ændres ved det foreliggende Lovforslag og i Overgangstiden, udtale, at jeg føler mig tilfredsstillet med det Tilsagn, der er givet, og endnu en Gang skal anbefale det foreliggende Lovforslag til hurtig Fremme.

Jørgen Møller: Efter alt, hvad ærede foregaaende Talere har sagt, og efter at vi har faaet de Oplysninger, som den højtærede Kirkeminister er fremkommet med, kan jeg fatte mig i Korthed.

Hvad angaar § 1, er det jo Meningen, at der ved Loven gennemføres forskellige Ændringer, som skal udvide Valgretten saavel som Valgbarheden. Der er dog her nogle Bestemmelser, som jeg gerne vil henlede det høje Tings Opmærksomhed paa. Der staar nemlig, at de Personer ikke skal have Valgret, som ved at blive borte fra Guds-tjenesterne eller ved ikke at deltage i Nadveren har vist, at de ikke har særlig Interesse for Menighedslivet. Jeg synes, at disse Bestemmelser ikke er tidssvarende, og at de burde fjernes.

I § 4 er der truffet Bestemmelser med Hensyn til Præsterne i Købstæderne, men det er vel Meningen, at flere Sogne ude paa Landet skal kunne lægges sammen, for at Mindretallene kan komme til deres Ret. Jeg tænker her paa de tyske Menighedsmedlemmer. Jeg kunde tænke mig, at der i et vist Antal Sogne dog i alt Fald var een Præst, som kunde udføre de kirkelige Handlinger, f. Eks. Begravelser og Bryllupper, paa Tysk for den derværende tyske Befolkning. Jeg føler mig ikke forvisset om, at alle de Præster, der kommer til de sønderjydske Landsdele, er i Stand til at udføre saadanne

Handlinger paa Tysk. Jeg antager, at Provsterne kan tale Tysk, men alle Præster vil neppe kunne være det tyske Sprog mægtige. Jeg har netop i disse Dage faaet en Henvendelse, hvoraf det fremgaar, at da en tysk Præst dernede var fraflyttet, var det ikke muligt for en tysk Familie at faa et Barn døbt paa Tysk. Naar et saadant Tilfælde kan ske allerede nu, saa kaster det en Skygge frem for sig, som tyder paa, at det ogsaa og endnu mere kan ventes at ville finde Sted i Fremtiden, og det vilde jo kun give Anledning til Rivninger og til Agitation imod den danske Befolkning, hvad vi helst skulde søge at undgaa. Vi har gjort tilstrækkelig mange daarlige Erfaringer i saa Henseende i den forløbne Tid, da der kun afholdtes dansk Gudstjeneste en sjælden Gang til Trods for, at den overvejende Del af Befolkningen var dansk. Jeg kunde tænke mig, at der ikke vilde være Mulighed for de tyske Menighedsmedlemmer for at faa de kirkelige Handlinger udført paa Tysk, som de ønsker og har Ret til at kræve. Dette vil, som sagt, kunne give Anledning til Rivninger, og jeg vil derfor tillade mig at henlede det høje Tings Opmærksomhed paa dette Forhold.

Kirkeministeren (J. C. Christensen): Hvad angaar Valgret og Valgbarhed, da hviler de Regler, som er gældende for de kommende Valg, paa Synodalordningens § 10, og den kan vi ikke ved denne Lejlighed omstøde, den har Rigsdagen vedtaget i Sommer; den er gældende Lov, og den faar staa ved dette Valg.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Dansk og Tysk og Præsternes Evne i Retning af at tale Tysk da udtalte jeg mig ikke derom, da jeg første Gang havde Ordet. Mine Udtalelser gjaldt kun Biskopperne og Provsterne. Det er temmelig selvfølgelig, at den Ordning med Hensyn til Kirkesproget, som skal træffes, naar nu Nyvalg af Menighedsrepræsentanter har fundet Sted, vil blive truffet, efter at man har set, hvilke Krav der stilles paa de enkelte Steder i Retning af Sprogkundskab, og saa maa der selvfølgelig ved Besættelserne af Præsteembederne tages Hensyn hertil af Myndighederne. Det nytter jo ikke, naar der skal ansættes en Præst, som skal kunne begge Sprog, at faa ansat en, der kun kan det ene. I mange Tilfælde vil man vel blive nødt til at ansætte Andenpræster, og det er der ogsaa Adgang til efter den Lovgivning, vi har vedtaget,